

Aktion Österbotten r.f.

VERKSAMHETSPLAN FÖR AKTION ÖSTERBOTTEN R.F. 2025

Aktion Österbotten r.f. (budget 2025, 818.683 €)

Aktion Österbotten r.f. fungerar som en lokal aktionsgrupp i Österbotten. Medlemskåren utgörs av privatpersoner, organisationer och kommuner.

I enlighet med föreningens stadgar är föreningens syfte:

- Att verka som regional partipolitiskt obunden intresseorganisation och samarbetsorgan för organisationer och föreningar som utövar lokalt innovativt utvecklingsarbete.

Föreningens högsta beslutande organ är medlemsmötet. Styrelsen tillsätts utgående från att medlemmarna jämlikt skall representera kategorierna privatpersoner, organisationer och kommuner. Utgångspunkten är att medlemmarna bör ha en regional spridning i de 13 tvåspråkiga kommunerna i landskapet Österbotten samt Karleby i Mellersta Österbotten och en jämlik fördelning mellan könen. Styrelsemedlemmarna väljs för ett kalenderår i taget och den sammanhängande maximitiden för en styrelsemedlem är fyra år. Styrelsen samlas till regelbundna möten, mellan sju och tolv möten under år 2024. Styrelsen eller föreningsmötet kan tillsätta utskott och arbetsgrupper.

Målsättning

Den övergripande målsättningen för Aktion Österbotten r.f.:s verksamhet är att verka som regional partipolitiskt obunden intresseorganisation och samarbetsorgan för organisationer och föreningar som utövar lokalt innovativt utvecklingsarbete. Aktion Österbotten r.f.:s målsättning är att vara en motor för landsbygdsutvecklingen i Österbotten.

Aktion Österbotten r.f. mobiliserar nya aktörer i utvecklingsarbetet och samarbetar med kommuner och regionala myndigheter och andra lokala aktionsgrupper.

Föreningens verksamhetsformer är följande:

- Rådgivnings-, konsulterings- och utbildningsverksamhet genom möten, konferenser, kurser och seminarier
- Informationstjänster genom utgivning av olika publikationer
- Erbjuder gemensamma lösningar för medlemmarnas informationsverksamhet
- Erbjuder gemensamma förvaltningslösningar
- Vara projekt- och strategiägare, koordinator av projekt, initiativtagare till projekt eller fördelare av finansiering till projekt som medverkar till att uppnå föreningens syften

Målsättningen för år 2025 är att:

- Mobilisera och aktivera projektidéer till Leader-strategin Vårt Österbotten – Meidän Pohjanmaamme
- Mobilisera och aktivera projektidéer till fiskeleader-strategin Smart resiliens vid ett livskraftigt hav – Älykäs resilienssi elinvoimaisesta merestä
- Fungera som Byaverksamhetens centralorganisation i regionen
- Fungera som projektägare för projekt
- Sträva till att utöka antalet medlemmar i Aktion Österbotten r.f.

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

- Ge råd gällande användningen av det elektroniska ansökningsverktyget Hyrrä
- Öka kännedomen om Aktion Österbotten r.f. och förankra Leader-brändet

Aktion Österbotten r.f. utvecklas kontinuerligt under år 2025, detta för att ligga rätt i tiden och för att på ett effektivt sätt tillgodose landsbygdsutvecklingen i Österbotten.

Leader (budget 2025, 345.074 €)

Aktion Österbotten r.f. i egenskap av lokal aktionsgrupp (LAG) genomför Leader-strategin "Vårt Österbotten – Meidän Pohjanmaamme".

Visionen för Leader-strategin är:

Landsbygden i Österbotten är familjevänlig, tolerant och fördomsfri. Området har ett rikt kulturliv, stark gemenskap och en internationell atmosfär. Landsbygden i Österbotten erbjuder förutsättningar för ett tryggt och hållbart liv samt modigt företagande nära till allt. Landsbygden är säregen och förnyas modigt.

För att uppnå detta mål och främja målen för Agenda 2030 har vi beaktat styrkorna och utmaningarna i vår region och identifierat de möjligheter och hot som påverkar vår region mest. Dessa har vi studerat mot målen för Agenda 2030, olika trend- och megatrendsöversikter och svaga signaler. Baserat på dem har vi härlett vår utvecklingsstrategi för den lokala landsbygden med följande prioriteringsområden:

- Ett levande och innovativt Österbotten
- Innovativt och modigt företagande i Österbotten
- Österbottens smarta landsbygd
- Ett gemensamt och välkomnande Österbotten

Leader-strategin utgörs av tyngdpunkterna:

1. Ett levande och innovativt Österbotten
 - andel av Leader-strategin 20 %
2. Innovativt och modigt företagande i Österbotten
 - andel av Leader-strategin 30 %
3. Österbottens smarta landsbygd
 - andel av Leader-strategin 30 %
4. Ett gemensamt och välkomnande Österbotten
 - andel av Leader-strategin 20 %

Målsättning

Indikatorer för samtliga tyngdpunktsområden, totalt

Nystartade företag (st)	11
Företag som stöds (st)	50
Nya arbetsplatser (st)	18
Samarbetsprojekt mellan regionerna	10
Internationella samarbetsprojekt	11
Projekt som främjar hälsa och välbefinnande	42
Projekt som främjar god utbildning	35
Projekt som stöder hållbara städer och samhällen	35
Projekt som stöder livet på land och i havet	35

Organisation och mobilisering (operativt genomförande)

Kansliet har i uppgift att stöda och hjälpa dem som söker om och genomför projekt. I detta ingår att tillsammans med medlemmarna i styrelsen arbeta för att få fram så många goda idéer som möjligt med en utvecklingsdimension för landsbygden. Mobiliseringen förutsätter en fungerande fältorganisation och ett nära

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

samarbete med de människor som har idéerna. Projektägare bereds tillfälle att utbyta idéer och erfarenheter under seminarier, studieresor och workshops.

Organisationen arbetar aktivt genom styrelse, arbetsgrupper och medlemmar för att engagera nya människor i verksamheten. Mobilisering sker genom projekten, seminarier och information och i synnerhet genom de människor som engageras i genomförandet av projekten. Kampanjer och riktad information till särskilda målgrupper är en del av mobiliseringen.

Personalen är flexibel och har större utrymme att arbeta på distans samt att digitala verktyg används i större grad i nätverkandet och informationen. Styrelsen har även beredskap att sammanträda digitalt, likaså kan medlemsmöten anordnas digitalt.

Aktion Österbotten r.f.s Leader-strategi godkändes 26.1.2023 av Jord- och skogsbruksministeriet, finansieringsramen blev 7 miljoner euro i offentlig finansiering till projekt och 1,3 miljoner euro i Verksamhetspenning. JSM önskade att Leader grupperna skulle uppdatera målen för den lokala strategin och finansieringsplanen per 22.6.2023.

		EU	Stat	Kommuner	Offentligt stöd totalt	Totalt per TPO	Privat-finansiering	Finansiering totalt
Tyngdpunktsområde 1: Ett levande och innovativt Österbotten	Företagsstöd	120 400	103 600	56 000	280 000	1,4 milj.	178 769	458 769
	Utvecklingsprojekt	481 600	414 400	224 000	1 120 000		715 077	1 835 077
Tyngdpunktsområde 2: Innovativt och modigt företagande i Österbotten	Företagsstöd	722 400	621 600	336 000	1 680 000	2,1 milj.	1 072 615	2 752 615
	Utvecklingsprojekt	180 600	155 400	84 000	420 000		268 154	688 154
Tyngdpunktsområde 3: Österbottens smarta landsbygd	Företagsstöd	361 200	310 800	168 000	840 000	2,1 milj.	536 308	1 376 308
	Utvecklingsprojekt	541 800	466 200	252 000	1 260 000		804 461	2 064 461
Tyngdpunktsområde 4: Ett gemensamt och välkomnande Österbotten	Företagsstöd	60 200	51 800	28 000	140 000	1,4 milj.	89 385	229 385
	Utvecklingsprojekt	541 800	466 200	252 000	1 260 000		804 461	2 064 461
	Åtgärder totalt	3,01 milj.	2,59 milj.	1,4 milj.	7 milj.	7 milj.		
	Verksamhetspenning	559 000	481 000	260 000	1,3 milj.	1,3 milj.	0	1 300 000
	Allt totalt	3 569 000	3 071 000	1 660 000	8 300 000	8,3 milj.	4 469 230	12 769 230

Myndighetskontakter och viktiga utvecklingsnätverk

Samarbetet med kommunerna utvecklas och förstärks genom besök eller sammankomster under året för att informera om föreningen och finansieringsläget samt den nya programperioden 2023-2027. Genom sekretariatet för Landskapets samarbetsgrupp (MYR) samt kontinuerliga diskussioner och träffar med Österbottens förbund och Österbottens NTM-centralen koordineras arbetsinsatser och projektresurser inom olika program och strategier.

Samarbetet med Svenskfinlands Byar fortsätter beträffande information, seminarier och utbildningar. I detta ingår ett fortsatt och fördjupat samarbete med de tvåspråkiga LAG-grupperna i Åboland, Västra Nyland och Östra Nyland samt Åland.

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

Information

- Aktion Österbotten r.f. informerar om verksamheten och aktualiteter på hemsidan, Facebook och andra kanaler inom social media
- Rådgivning och information ges till projektägare/kommuner/medlemmar samt samarbetspartners.
- Lokala media kontaktas kontinuerligt under året och delges information om pågående projekt, verksamhet och möjligheter med Leader-strategin.
- Informationen på hemsidorna uppdateras kontinuerligt för att ge så snabb information som möjligt, samt anpassas till det nationella Leader-brändet.
- Under året ordnar föreningen ensam eller tillsammans med kommunerna informationstillfällen för allmänheten

Aktion Österbotten ordnar informationstillfällen om Leader ansökningsprocessen samt tyngdpunktområden under hela året. Dessa är öppna för allmänheten, både nya och erfarna projektsökande. I första hand ordnas enskild startpalaver med de projekt som fått beslut. Där går igenom projektets åtgärder, tidtabell för redovisning samt ges praktiska råd för genomförande och redovisning. Tanken är även att ordna ett allmänt tillfälle för alla projektägare. På detta allmänna tillfälle går tidtabell för projektredovisning igenom samt praktiska råd i allmänhet för projektens genomförande. Här kan även ingå föreläsning/information kring aktuella teman och/eller något enskilt projekt kan presenteras som "god praxis".

Prioriteringar

Fokus ligger på att få ut informationen gällande möjligheterna med Aktion Österbotten r.f.:s Leader-strategi "Vårt Österbotten – Meidän Pohjanmaamme". Tyngdpunktsområde 1, 2 och 3 kommer att ha större tyngd, tyngdpunktsområde 4 har begränsade resurser 2025. Personal och styrelse arbetar aktivt under året med att nå ut till nya sökanden. En viktig mätare är aktionsgruppens medlemsantal, personal och förtroendevalda arbetar aktivt under år 2025 för att utöka medlemsantalet i Aktion Österbotten r.f.

Aktion Österbotten r.f. strävar till att minimera riskerna dels för organisationen men även för sökande, detta möjliggörs genom realistiska projektbudgeter där sökande klarar av att anordna den privata finansieringsandelen.

Hyrrä

Leader-projekt samt företagsstöd ska under perioden 2023-2027 ansökas enbart via det digitala systemet Hyrrä. Aktions personal, VL samt Leader-rådgivarna har rättigheter för att behandla och bevaka de ansökningar som kommer in samt bistå med rådgivning ifall problem uppstår. Styrelsemedlemmarna har även tillgång till Hyrrä för att kunna bekanta sig med inkomna projekt.

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

Kustaktionsgruppen - KAG (budget 2025, 55.388 €)

Målgrupp

Målgruppen för fiskeleader-strategin (kustaktionsgruppen) är byar, föreningar, företag och enskilda näringsidkare eller sammanslutningar, fiskare och övriga primärproducenter inom fiskeribranschen, aktörer inom branschen, aktörer som samlar ungdomar eller kvinnor, forsknings- och utvecklingsinstanser. Kommunerna har en central roll som samarbetspart och kan även vara projektägare om det är praktiskt mest fördelaktigt.

Målsättning

Fiskerinäringen har framtidstro och är en livskraftig del av de österbottniska kustsamhällena. Näringen lockar nya utövare som en bärande inkomstkälla med positiv image. Fiskerinäringen är en innovativ och resiliert bransch som producerar lokala och hållbara livsmedel med positiv miljöpåverkan. Ett mångsidigt selektivt fiske med en välutvecklad värdekedja och fungerande försäljningskanaler till olika kundgrupper ger lönsamhet och stabil utveckling. Vattenbruket och fiskodlingen ger synergier som en hållbar och konkurrenskraftig näring med bred acceptans.

Målsättning med strategin är att bibehålla och skapa nya arbetstillfällen inom näringen och verksamheter som har kopplingar till yrkesfisket och vattenbruket. Genom diversifiering samt höjd lokal förädlingsgrad kan man öka den ekonomiska lönsamheten i näringen. Målsättningen är även att utveckla svenska Österbotten till ett fönster mot Sverige och övriga Norden kring kunskap och kulturutbyte.

Organisation

Organisationen bakom genomförandet av strategin består av en fiskeleader-rådgivare samt ett Fiskeleader utskott. Tillsammans har de en central roll i genomförandet av strategin. Utskottets medlemmar väljs på Aktion Österbotten r.f.'s höstmöte. Utskottet består av representanter för kommunerna, näringsorganisationerna och privatföretagarna. Den regionala fördelningen och könsfördelningen har beaktats vid tillsättande av utskottet.

Verksamhet

Under år 2025 förverkligas fiskeleader-strategin Smart resiliens vid ett livskraftigt hav inom ramen för det nationella programmet för Europeiska Havs-, Fiskeri och Vattenbruksfonden (EHFVF 2021-2027). Riktgivande finansiering är knappa 1.200.000 euro i offentlig finansiering under programperioden.

Konkreta åtgärder under verksamhetsperioden 2025 är:

- Rådgivning och information till målgrupperna
- Bistå sökanden med projektadministration och genomförande av godkända projekt
- Ge allmänna utlåtandena för projektansökningar och eventuella ändringsansökningar till NTM-centralen
- Besluta om förordande av projektansökningar vid utskottets möten (utskottet håller ca sex möten per år)
- Informationsutbyte mellan KAG och NTM-centralen.
- Resultatuppföljning av pågående och avslutade projekt

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

- Utvärdera verksamheten i förhållande till den egna utvecklingsstrategin samt till det nationella operativa programmet
- Information och kontaktskapande till aktörer med intresse av att utveckla fiskerinäringen
- Aktivt samarbeta med andra utvecklingsorganisationer och utbildningsenheter
- Samarbeta med övriga fiskeleaderområden och andra aktörer med intresse i fiskerinäringen i Finland och i Östersjöregionen
- Aktivt samverkande på olika nivåer med fiskerinäringens behov och fortsatta utveckling i fokus
- Uppehålla kontakt och samarbete med nätverksenheten FAMENET
- Dokumentera KAG-projekt och resultat
- Produktion av informationsmaterial och artiklar om verksamheten på svenska, finska och engelska
- Delta i eller skapa evenemang och tillfällen där goda idéer och projekt presenteras för allmänheten
- Aktivera till seminarier, mäss- och studiebesök
- Deltagande i seminarier på regional, nationell och internationell nivå i kunskapsutvecklande syfte
- Initiera åtgärder som stöder fiskerinäringens strukturomvandling (säl- och skarvproblematik, underutnyttjade fiskarter, vattenbruket, fiskhandeln)
- Initiera åtgärder som strävar till ökad kunskap om havsmiljön i närsamhället samt hållbart nyttjande och ökad produktion av akvatiska resurser

Nationellt nätverk KAG (budget 2025, 20.013 €)

Målsättningen med nationella nätverket är att utöka samarbetet mellan den nationella och lokala nivån samt kommunikationen mellan fiskeleader-grupperna, de nationella innovationsprogrammen, företag och FoU-organisationer. Beträffande nationella innovationsåtgärder är det kostnadseffektivt med gemensam information och nätverkande. Inom nätverket kan man anordna gemensamma skolningar och utbildningar.

Nätverkandet kommer att stå i fokus under kommande strukturfondsperiod och detta arbete bör även breddas utanför fiskesektorn. Nätverkandet behöver även ske utanför det egna verksamhetsområdets gränser, detta för att man skall kunna sprida god praxis och finna nya samarbetsmodeller. Synergier mellan fiskeleader-grupperna och verksamhetens effekt kan förbättras avsevärt om samarbetet utökas. Det krävs koordinering för att utöka fiskeleader-gruppernas informationsflöde och nätverksarbete. För att lyckas med detta skapas ett nationellt nätverk inom ramen för det nya EHFVF programmet där fiskeleader-rådgivarna medverkar. Genom samarbete och nätverkande svarar man mot de risker och utmaningar som finns inom den småskaliga fiskeleader-verksamheten.

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

Byar (budget 2025, 45.235 €)

Målgrupp

Byaföreningar och andra organisationer som arbetar med lokal byautveckling.

Målsättning

Aktion Österbotten r.f. skall vara den naturliga samarbets- och stödorganisationen för byautvecklingsaktörer i Österbotten. Byaverksamheten arbetar för att utöka antalet byaföreningar och privatpersoner (fokusområde) som är medlemmar i Aktion Österbotten r.f. genom att öka kännedomen om Aktion Österbotten r.f.:s byaverksamhet. Byaportalen som upprätthålls av Aktion Österbotten r.f. är ett viktigt verktyg för att hålla kontakten till byarna och för spridning av information.

Organisation

Byaverksamheten leds av ett Byautskott och av byaombudet. Medlemmarna i Byautskottet väljs på Aktion Österbotten r.f.:s höstmöte (6-8 personer). Verksamheten finansieras med hjälp av ett statligt bidrag som kanaliseras via Finlands Byar r.f. (Suomen Kylät ry), samt via projekt om sådana söks.

Kontakten till byaföreningarna sker bl.a. via kommunvisa informationsmöten, vid besök till enskilda byar och genom personlig kontakt. Byaverksamheten har ett etablerat samarbete med Svenskfinlands Byar (SLF), vilka ombesörjer Finlands Byar r.f.:s svenskspråkiga verksamhet, samt med övriga svenska och tvåspråkiga byaorganisationer. Samarbete över språkgränsen sker främst i närområdet med Kyrlandet och Suupohja. Utbyte finns också sedan länge med Svenska föreningen i Östermyra.

Aktiviteter

En konkret satsning skall göras på att få fler byaföreningar att registrera sig. Det finns ca 300 byaföreningar, men endast ett hundratal är registrerade. Genom personliga besök och skriftligt material, uppmärksammas byaföreningarna på vad ett medlemskap (även privatpersoner) i Aktion Österbotten r.f. innebär.

I marknadsföringen poängteras att registrering av förening är en nödvändighet för att kunna upprätthålla verksamheten på ett sätt som myndigheterna kräver. Ett ökat antal registrerade föreningar bidrar till att öka Aktion Österbotten r.f.:s potentiella "kundunderlag" och medlemsbas. Antalet medlemsföreningar är en viktig faktor när statsstödet till byaverksamheten bestäms.

Kontakterna med aktörer inom landsbygdsutvecklingen i Sverige har varit aktivt under de senaste åren. Här finns också en möjlighet för enskilda byaföreningar att knyta kontakter och inleda samarbete.

Byaverksamheten är lyhörd för strömningarna i samhället och kan vid behov ordna möten, informations- eller utbildningstillfällen när det bedöms vara nödvändigt i samarbete med medborgar- eller arbetarinstitut.

Konkreta åtgärder

1. Information och aktivering

- Aktivera byar och byaföreningar med blygsam verksamhet, hjälpa till med grundande av nya byaföreningar/byaråd och verkställande av byaplaner.

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

- Utöka informationsverksamheten till byarna, konkret görs detta via hemsidan, Facebook, Instagram och genom besök i byarna.
- Uppdatering av kontaktuppgifter till fältet.
- Aktion Österbotten r.f.:s personal och förtroendevalda deltar i konferenser och seminarier och i Finlands Byars (Suomen Kylät) övriga evenemang.
- Lyfta goda exempel genom kampanjen "Månadens by". För att bli Månadens by fyller byn i fråga först i ett Byakort. Byakortet är gjord som ett formulär som de medverkande ska fylla i för att på så vis presentera sin by. Nya Byakort publiceras månatligen på byarnas hemsida och på Aktion Österbotten r.f.:s sociala media kanaler.
- Utöka antalet portalanvändare till verksamhetens olika plattformar och också utöka antalet nya byaföreningskontakter.
- Upprätthållande av en fotobank från olika evenemang.
- Förbättra kommunikationen till och med byar genom t.ex. Facebook, Instagram, nyhetsbrev, egen evenemangskalender eller genom personlig kontakt och besök i byarna.
- Utöka användare och medverkande i SE Österbotten och också upprätthålla portalen som helhet.

2. Evenemang

- Nominera Årets by i Österbotten 2024 till den nationella Årets by – tävlingen 2025.
- Under verksamhetsåret kommer Årets by i Österbotten 2025 att utses. Detta på basen av ansökningarna från byarna.
- Förutom Årets by utser Byaverksamheten också Årets lokalaktör, Årets landsbygdsansikte och Årets unga lokalaktör i landskapet. De utnämnda nomineras sen också till den nationella tävlingen som arrangeras av Finlands Byar rf (Suomen Kylät ry).
- Medverka i och mobilisera Öppna byars dag och Öppna julbyar i Österbotten. Finlands Byar rf och de regionala byaföreningarna mobiliserar byarna med i evenemanget och tillhandahåller dem reklam- och informationsmaterial samt marknadsföring.

3. Samarbeten

- Samarbete med de övriga finlandssvenska byasammanslutningarna i olika sammanhang och med kollegor i de finskspråkiga områdena.
- Aktion Österbotten r.f.:s byaverksamhet samarbetar med Finlands Byar rf (Suomen Kylät ry) och kan delta i projekt och kampanjer som initieras av dem.

www.aktion.fi

info@aktion.fi

Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

Landsbyggare för föreningar (budget 2025, 95.188 €)

Landsbyggare för föreningar -projektet är en vidareutveckling av Landsbyggare® Österbotten med syfte att stödja föreningarna på landsbygden i en tid av förändring. I takt med att föreningsverksamheten genomgår en omvandling, erbjuder projektet resurser och stöd för att förnya verksamheten och engagera nya medlemmar. Vi vill ge verktyg och inspiration för att utveckla nya verksamhetsformer som kan bidra till landsbygdens attraktionskraft genom fritids- och hobbyaktiviteter. En viktig del av projektet är hållbarhet. Med stöd av Novia arrangerar vi utbildningsinsatser och workshops för att sprida kunskap om ansvarsfull evenemangsproduktion och hållbar utveckling, inklusive praktiska riktlinjer och material som föreningar kan tillämpa i sin verksamhet. Projektet bidrar till att öka medvetenheten om hållbarhetsmålen, och Aktion Österbotten kommer att certifiera sin verksamhet enligt Ekokompassi-standarden för att fungera som en förebild för hållbarhetsarbete i regionen. Vi lyfter också fram inspirerande berättelser om aktiva föreningsaktörer på landsbygden genom video och sociala medier, för att synliggöra det engagemang som bygger regionens framtid. Totalbudgeten för projektet är 179 362,82 euro, Novias andel i projektet är 30 669 euro. Projektid 1.1.2025 – 31.12.2026.

Smarta Byar (budget 2025, 15.049 €)

Ett smarta byar samarbetsprojekt mellan regionerna i Svenskfinland och Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) har gemensamt planerats och en ansökan har lämnats in i slutet av september 2024. Inom projektet vill man bl.a. undersöka om smarta byar kan skapa hållbara lösningar som inte är beroende av en "eldsjäl" eller som avslutas när projekttiden tar slut. Grundpelaren i processen är samverkan mellan invånare, föreningar, företag och kommun som är hållbar för alla parter och fortsätter efter projektets avslut? Projektet vill ge möjlighet för de utvecklingsåtgärder som görs lokalt i pilotbyarna att bli en del av ett större Finlandssvenskt samband genom samarbetsgruppen Svenskfinlands byar. Pilotbyarnas egna och gemensamma åtgärder utgör nyttiga erfarenheter som delas med en bredare publik.

Blå zoner (budget 2025, 33.519 €)

Ett samarbetsprojekt med temat blå zoner är under planering mellan Aktion Österbotten r.f. och Åbo Akademi. Med projektet önskar man undersöka om det i Österbotten finns områden som kan klassas som blåa zoner. Åbo Akademi har redan gjort forskning i ämnet och som skulle kunna komma till nytta vid ett eventuellt samarbetsprojekt. Viktigt är dock att projektet är utvecklande och att arbete ute i byarna görs. Antingen som en helhet eller att man jobbar med olika blå zoner indikatorer på olika områden runt om i Österbotten.

Laatukala ja PFAS haltuun (budget 2025, 5.594 €)

Aktion Österbottens förvaltar projektet Kvalitetsfisk från frysen och kontroll av PFAS. Målet med projektet är att undersöka kvaliteten på inhemska frysta och tinade fiskfiléer (re-fresh filéer) samt deras möjligheter på dagligvarumarknaden för att balansera tillgången på inhemsk fisk för konsumenter. Projektet syftar också till att undersöka om olika extraktionsmetoder kan avlägsna PFAS-föreningar från fiskmjöl och strömmingsråvara. Projektet finansieras av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden via Egentliga Finlands NTM-central.

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

Project Cool Blue Nordic (budget 2025, 98.738 €)

Aktion Österbotten/Kustaktionsgruppen deltar i två Horizon-finansierade projekt som går under namnen COOL BLUE Nordic samt COOL BLUE Baltic (COOL BLUE är en akronym för Community Ocean farms and Local Business cLUstErs).

Samarbetsparter i COOL BLUE Nordic är förutom Aktion Österbotten även organisationen Havhøst i Köpenhamn, Göteborgs Universitet, samt s.Pro i Tyskland som fungerar som administrativ koordinator. CB Nordic har som målsättning att testa, utveckla och sprida kännedom om modeller för småskalig regenerativ akvakultur. Regenerativ akvakultur är odlingsmetoder i vatten, som fungerar utan tillsats av foder eller gödselmedel. Med regenerativ akvakultur ökar man biodiversiteten samt binder näringsämnen och koldioxid samtidigt som man producerar något vi kan använda, i första hand livsmedel. Det kan handla om både vattenväxter, alger, musslor och fiskar eller en kombination av dessa. Inom Havhøsts nätverk i Danmark finns det ca 25 så kallade havskolonilotter som drivs kooperativt av föreningar, byalag eller lokala eldsjälar. Man odlar blåmusslor, tång och ostron som skördas för eget och lokalsamhällets behov. Nya havskolonilotter startas runtom i Danmark, och trenden har fått fotfäste även i Sverige och Norge.

Den fråga vi vill utreda inom Aktion Österbotten är hur regenerativ akvakultur kan utformas vid bottniska vikens kust i våra vatten med låg salthalt. Vilka vattenväxter eller alger kunde vi använda som livsmedel eller för annat bruk, och kan vi odla t.ex. dammussla. Vi har ännu inget odlingskoncept som passar i våra förhållanden, men genom försök och med hjälp av nätverken som skapas inom projektet kanske vi hittar modeller för havskolonilotter och regenerativt vattenbruk även här. Projektet COOL BLUE Nordic startade april 2023 och pågår under 3 år. Totalbudgeten är knappt 1 miljon €.

Project Cool Blue Baltic (budget 2025, 13.994 €)

COOL BLUE Baltic har förutom tidigare ovan nämnda samarbetsparter (CB Nordic) även deltagare i Estland, Lettland, Litauen, Polen, samt ytterligare partners i Sverige och Tyskland. Genom CB Baltic kommer man att ta fram praktiska guidelines och skapa nätverk över större delen av Östersjöregionen. Genom aktiv kommunikation och lokala event skall intresset för och kunskapen om regenerativt vattenbruk spridas. Projektet är 2-årigt med start hösten 2023.

PEAK (budget 2025, 35.125 €)

I PEAK-projektet undersöker vi hur energisystemet i Österbotten kan bli miljövänligt, koldioxidneutralt och hållbart. Målsättningen är att analysera regionens potential för förnybar energiproduktion och behovet av att anpassa elnätet till fluktuationer i produktionen då förnybar energi produceras, samt att säkerställa energisäkerheten och -leveransen för att utnyttja förnybara resurser på ett effektivt sätt. Vi hör lokala invånare och intressentgrupper genom workshoppar och intervjuer så att deras synpunkter kan styra utvecklingen av projektet. Dessutom utforskar vi affärsverksamhetsmodeller kring ett koldioxidneutralt energisystem och analyserar möjligheter för lokala företag och sammanslutningar att delta som en del av hållbar tillväxt. Aktion Österbotten är involverade i PEAK-projektets WP2, Community-mapping av regionens potential för förnybar energi, där vår roll är att involvera invånarna i att diskutera och utveckla energisystemen i den egna livsmiljön för att bli mer hållbara. Vi hjälper till att identifiera relevanta intressenter och ta med dem i diskussionen. Projekttiden är 1.5.2024 – 30.4.2026. Totalbudgeten är 63 726 euro.

 www.aktion.fi

 info@aktion.fi

 Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa

Aktion Österbotten r.f.

Blue Products 3.0 (budget 2025, 17.169 €)

Aktion Österbotten administrerar Innovationsprogrammet för utveckling av nya fiskprodukter, Blue Products 3.0. Programmet är ett av fem innovationsprogram inom fiskerinäringen, som finansieras via Europeiska havs-, fiskeri och havsbruksfonden under programperioden 2023-2028. Blue Products 3.0 är en fortsättning av programmet Blue Products under programperioden 2017-2023.

Målet med Blue Products 3.0 är att öka användningen av viktiga identifierade och underutnyttjade fiskarter, särskilt strömming, siklöja, nors och mörtfiskar, samt sidosrömmar från förädlingsindustrin som livsmedel eller mervärdesprodukter. Programmet har fyra tyngdpunktsområden: 1) förbättring av fiskens kvalitet genom värdekedjan, 2) främjande av produktutveckling och nya produktionsmetoder för fisk, 3) påskyndande av kommersialiseringen av ämnesfraktioner från fisk, och 4) utveckling av nätverksbaserat samarbete.

Övrig verksamhet (budget 2025, 38.600 €)

Aktion Österbotten r.f. arbetar aktivt som utvecklingsorganisation också utanför de ramar som anges av Leader- och KAG-strategierna samt Byaverksamheten. Detta sker i samarbete med föreningar, kommuner, myndigheter och näringsliv i regionen. Aktion Österbotten r.f. skall ta en aktiv roll i landsbygdsutvecklingen samt utreda hur en aktiv roll kan tas inom Interreg-programmet samt andra program för tredje sektorns aktörer. Aktion Österbotten r.f. deltar aktivt i olika regionala och nationella nätverk samt arbetar för att öppna upp för internationella kontakter för lokal utveckling.

www.aktion.fi

info@aktion.fi

Handelsplanaden 18 A 9
65100 Vasa